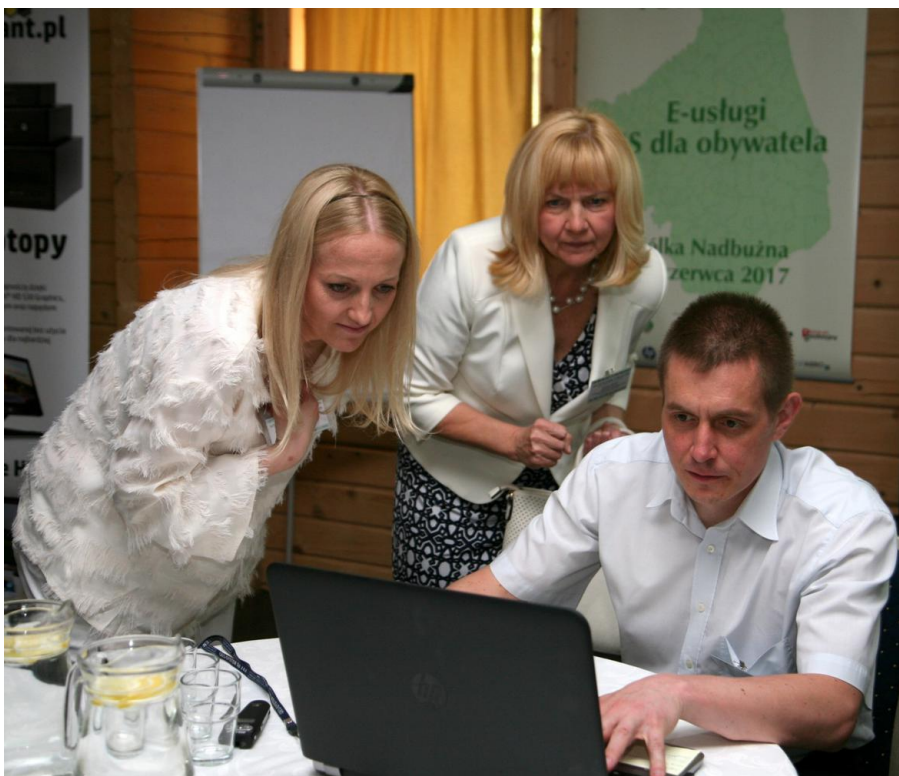

O e-usługach radzono w Wólce Nadbużnej

Czternasta konferencja z cyklu „Podlaskie Forum GIS”, odbywająca się w dniach 8 i 9 czerwca 2017 roku w Wólce Nadbużnej gminy Siemiatycze, za przewodnie hasło przyjęła „E-usługi – GIS dla obywatela”.

Joanna Lagoźny, Alicja Meusz, Marcin Leszczyński;

Danuta Konopka otwierająca XIV Podlaskie Forum GIS

Przybyłych powitała *Danuta Konopka* Geodeta Województwa Podlaskiego i przedstawiła gości konferencji, w osobach: *Jana Zalewskiego* Starosty Powiatu Siemiatyckiego Przewodniczącego Związku Powiatów Województwa Podlaskiego; *Stanisława Marcina Wilińskiego* członka Zarządu Głównego Stowarzyszenia Geodetów Polskich; *Roberta Bauera* Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii; *Jarosława Zembrzuskiego* Dyrektora Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej; *Marii Cieślar* Wicestarosty Powiatu Cieszyńskiego; *Czesława Bartoszewicza* Prezesa Stowarzyszenia Geodetów Polskich w Białymstoku.

Martyna Topczewska;

Od prawej Zbigniew Piskorz, Jerzy Kowalczyk

Serdeczni byli witani wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego: *Alicja Meusz* (Wrocław); *Robert Cieszyński* (Bydgoszcz); *Wojciech Dyakowski* (Łódź) i geodeci województw: *Joanna Łagoźny* (Lublin); *Robert Pajkert* (Wrocław); *Zbigniew Piskorz* (Szczecin).

Jan Zalewski, Roman Lopaciuk, Joanna Łagoźny;

Bartłomiej Bielawski, Maria Cieślak, Henryka Bałys, Ewa Sikora, Ewa Derda

Danuta Konopka witała z wielką serdecznością, przybyłych na konferencję, geodetów powiatowych, przedstawicieli firm branży geodezyjnej, przedstawicieli nauki i prasy z *Ludmiłą Pietrzak* Redaktorem Naczelnym „*Przeglądu Geodezyjnego*”.

Adam Iwaniak;

Zenon Kaczmarczyk

Od prawej: Mirosław Lewandowski, Klaudiusz Rembowski ...;

Jan Zalewski wita i pozdrawia uczestników konferencji

Powitania kończyła słowami: „ze szczególnym ukłonem witam przedstawicieli firm, które zechciały wesprzeć nas w organizacji Forum – ESRI Polska, INTERGRAPH, Kwant, Canon, GEOBID, Hewlett Packard, MGGP Aero, ComArch SA, GEO-SYSTEM. Gorąco pragnę powitać wszystkich uczestników i cieszę się, że udało się zorganizować to spotkanie po raz czternasty”.

Danuta Konopka podczas wystąpienia wprowadzającego;

Alicja Meusz

W wystąpieniu wprowadzającym *Danuta Konopka* zawarła istotne informacje wskazujące na stan spraw związanych z wykorzystaniem infrastruktury informacji przestrzennej, w celu zaspokajania potrzeb instytucji i obywateli, w zakresie usług elektronicznych.

„Nie bez przyczyny, w tym roku, temat przewodni naszego Forum to „E-usługi – GIS dla obywatela”. Mamy już systemy GIS, zbieramy dane, czas zrobić kolejne kroki. Administracja świadczy obywatelom coraz więcej E-usług, wiele spraw można już załatwić przez Internet, bez wychodzenia z domu.

Jako służba geodezyjna i kartograficzna nie możemy zostać w tyle. W szczególności, że w perspektywie 2014-2020 Unia Europejska przeznaczona dużo środków na budowę E-usług. Obecnie na rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną środki finansowe przeznaczają równolegle: Krajowy Program Operacyjny *Polska Cyfrowa 2014-2020* i szesnaście Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020.

Na spotkaniu w ministerstwie cyfryzacji przedstawiciele samorządów i strony rządowej, w dniu 22 maja 2017 roku, Maciej Bulkowski Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poinformował, że na planowane nabory wniosków, w ramach RPO we wszystkich województwach w 2017 roku, na działania dotyczące E-usług przeznaczają się na projekty konkursowe 600 milionów złotych i 650 milionów złotych na projekty pozakonkursowe. Część z tych środków przypadnie na rozwój E-usług dla obywateli w dziedzinie geodezji i kartografii oraz rozwój systemów informacji przestrzennej w tym zakresie.

Projekt zgłoszony w trybie pozakonkursowym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020 ma wartość 60 milionów złotych, mieści się w Działaniu nr 8.1 „Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną”. Projekt pod nazwą „Udostępnianie zasobów publicznych rejestrów geodezyjnych – modernizacja ewidencji gruntów i budynków” ma na celu utworzenie wysokiej jakości, aktualnych, wiarygodnych i kompletnych referencyjnych baz danych rejestrów publicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, w ramach Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. W ramach tego projektu planowane jest uruchomienie usług związanych z udostępnianiem utworzonych baz danych oraz zdigitalizowanych zasobów geodezyjnych. Planuje się udostępnianie E-usług trzeciego i czwartego stopnia dojrzałości.

Na Forum chcemy pokazać rozwiązania e-usług już zrealizowane oraz wskazać możliwe kierunki ich rozwoju.

Mam nadzieję, że tegoroczne *Forum* pozwoli Państwu zastanowić się w jakim kierunku powinniśmy iść, jak się rozwijać aby jak najwięcej użytkowników załatwiało sprawy urzędowe bez chodzenia do urzędów. Podczas trwania konferencji zachęcamy Państwa do rozmów, dzielenia się doświadczeniami, wymieniając zdania na wszystkie nurtujące tematy.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję za Państwa uczestnictwo i życzę wszystkim owocnych obrad”.

Joanna Lagoźny;

Henryka Bałys

Jan Zalewski Starosta Siemiatycki podziękował za możliwość uczestniczenia w spotkaniu geodetów, których praca ma ogromne znaczenie dla funkcjonowania powiatu, szczególnie takiego jak siemiatycki, w którym dominuje rolnictwo, a pod względem gospodarczym jest mocno zróżnicowany. Znaczną rolę w zaspokajaniu potrzeb społeczności powiatu spełniają dwa ośrodki religijne: Drohiczyn (katolicy) i Święta Góra Grabarka (prawosławni).

Danuta Konopka, Ewa Sikora, Joanna Lagoźny;

Czesław Bartoszewicz, Jarosław Zambrzuski

W geodezji „powiatu robimy sporo, poza zadaniami zleconymi. Od 2005 roku wykonaliśmy scalenia gruntów o rozległości 30 tysięcy hektarów, których wartość sięgnęła 25 mln złotych. Działania te pozwalają na poprawianie sieci dróg o trwałej nawierzchni i budowanie nowych”. Od roku w województwie działa związek celowy powiatów. „Cenimy współpracę z Geodetą Województwa, panią Danusią. Będziemy podejmować prace geodezyjne, w tym dość trudne zadanie, jakim jest podział

wspólnoty gruntowej”.

„Życzę Państwu milego, sympatycznego pobytu: obradujcie i odpoczywajcie”.

Ludmila Pietrzak wygłaszająca komentarz ...;

Ewa Sikora

Robert Pajkert (Wrocław);

Dorota Traczyk

Część merytoryczną konferencji rozpoczęła *Alicja Meusz* (Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego) przedstawiając stan „e-usług dla e-zasobu na terenie województwa dolnośląskiego”. Stwierdzając „mamy kłopoty, ale świadczymy pewne usługi” dodała: „całe zagadnienie wynika z przepisów prawa wprowadzonych w 2010 roku”. Przypomniała pojęcie „e-usługi”, która oznacza danie użytkownikowi możliwości korzystania, za pomocą internetu, z danych w formie elektronicznej, znajdujących się w dowolnym miejscu.

... uczestnicy XIV Podlaskiego Forum GIS na wspólnej fotografii ...

Administracja dolnośląska wykorzystująca elektroniczną formę obsługi interesantów korzysta z formularzy, które można uznać za wyjście do udostępniania danych.

Alicja Meusz, Jarosław Zembrzusi, Robert Cieszyński;

Ludmiła Pietrzak podczas prezentacji ...

Przedstawiając stan spraw na Dolnym Śląsku *Alicja Meusz* przypomniała, że jest tam 30 powiatów, 91 miast i 134 gminy wiejskie, z 1768 tysiącami działek ewidencyjnych, obsługiwanych przez 850 osób w Służbie Geodezyjnej i Kartograficznej. Do prowadzenia baz danych używa się sześciu oprogramowań, w tym w szesnastu powiatach *TurboEWID*. Przywołała przepisy, które nakładają na starostów obowiązki w zakresie geodezji i kartografii i pojęcie systemu Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, rozumianego jako uporządkowany i całościowy układ, zintegrowany z systemami teleinformatycznymi wykorzystywanymi do przetwarzania danych, w odpowiadających im bazach

danych. Powinien on być zintegrowany z systemami wykorzystywanymi w powiatach, aby uniknąć wielokrotnego rejestrowania.

Roman Łopaciuk prowadzący sesję referatową;

Witold Kuźnicki

Referat zawierał informacje o stanie zaawansowania systemu PZGiK na terenie województwa. Zasób geodezyjny i kartograficzny, wedle przepisów, powinien uzyskać postać elektroniczną z początkiem 2016 roku. To zadanie, na 31 jednostek, zostało wykonane przez jeden powiat.

Krzysztof Borys;

Ludmiła Pietrzak, Alicja Meusz

W 2016 roku został powołany Powiatowy Związek Powiatów Województwa Dolnośląskiego, który „jest organizacją powołaną do wspólnej realizacji zadań narzuconych na Starostów przez

obowiązujące przepisy w dziedzinie geodezji i kartografii”. W jego skład wchodzi wszystkie powiaty ziemskie województwa.

Wymiana zdań między Krzysztofem Borysem ...

... i ... Ludmiłą Pietrzak

Joanna Łagoźny (Geodeta Województwa Lubelskiego) przedstawiając *e-usługi* w Lubelskim Urzędzie Marszałkowskim stwierdziła, że „wzrost świadomości społeczeństwa wymusza wprowadzenie zmian w pracy urzędu, które polegają na szybszej wymianie informacji i ułatwianiu dostępu do usług dla obywateli”. Wskazała na różnicę między formą usługi tradycyjnej i usługą świadczoną za pomocą sieci elektronicznej, podając też definicję tej drugiej zawartą w ustawie z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Poniżej: Waldemar Izdebski;

Danuta Konopka

Przedstawiając model funkcjonowania *e-usług* referentka scharakteryzowała „*poziomy dojrzałości usług elektronicznych*”. Celem strategicznym województwa w latach 2014-2020 jest „*selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu*”, a kierunkiem działań jest „*zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu*”. Budowę infrastruktury sieci szerokopasmowej zakończono 31 sierpnia 2015 roku. Ma ona długość 2908 kilometrów, 312 węzłów dystrybucyjnych i obejmuje 189 gmin.

Ludmila Pietrzak, Alicja Meusz;

Wiesław Mrówka

„*Wrota Lubelszczyzny*” są wyrazem rozwijania *e-usług*, przez 204 jednostki samorządu terytorialnego. Zawierają: Lubelskie Internetowe Biuro Obsługi Interesantów; Biuletyn Informacji Publicznej; sieć punktów *Hot Spot*; prowadzą informatyzację urzędów gminnych i powiatowych. Czynny jest moduł zarządzania Wojewódzkim Ośrodkiem Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, który umożliwia udostępnianie materiałów zasobu i obsługę zgłoszeń prac i usług geodezyjnych.

Aktywny odpoczynek uczestników konferencji na wodach Bugu ...

„*Nie stoimy w miejscu, mamy przygotowany nowy portal, a 20 powiatów przystąpiło do porozumienia, co wzmocni i przyspieszy pozyskiwanie danych przestrzennych*”. Wystąpienie kończyło się wskazaniem

korzyści płynących z *e-usług* oraz wyzwań, wśród których upomniano się o zmianę „warunków, form, reguł i zasad pracy, w celu świadczenia jej przez sieć”.

... ktoś, do mety, musiał przypłynąć jako ostatni ...

Działania mające na celu „podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenia wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych subregionu południowego województwa śląskiego” zarysowały: *Henryka Bałys* (Starostwo Powiatowe w Cieszynie), która dokonała wprowadzenia w zagadnienia rozwinięte w referacie wygłoszonym przez *Ewę Sikorę* (Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej).

... trudne czekanie na powrót kajakarzy ...;

Marianna Siwicka, Marta Anchimiak

W celu uzyskania środków finansowych na realizację działania *rozwój e-usług publicznych*, w październiku 2014 roku następujące jednostki (Subregion Południowy): Powiat Bielski (lider), Powiat Cieszyński, Powiat Żywiecki. Miasto Bielsko-Biała, Miasto Cieszyn, Gmina Czechowice-Dziedzice,

Województwo Śląskie zawarły porozumienie. Projekt z zakresu geodezji, na kwotę 40.4 miliona złotych, we wrześniu 2015 roku został przyjęty i uzyskał dofinansowanie w wysokości 85% wartości. Diagnostyka istniejącego stanu uwidoczniła, że w obszarze objętym projektem są wykorzystywane różne systemy informatyczne, a bazy danych przestrzennych wymagają zweryfikowania. Zasób mapowy, to mapy analogowe, a mapy w formie elektronicznej są opracowane według instrukcji K-1 i G-7.

Jacek Wieczorek, Robert Cieszyński;

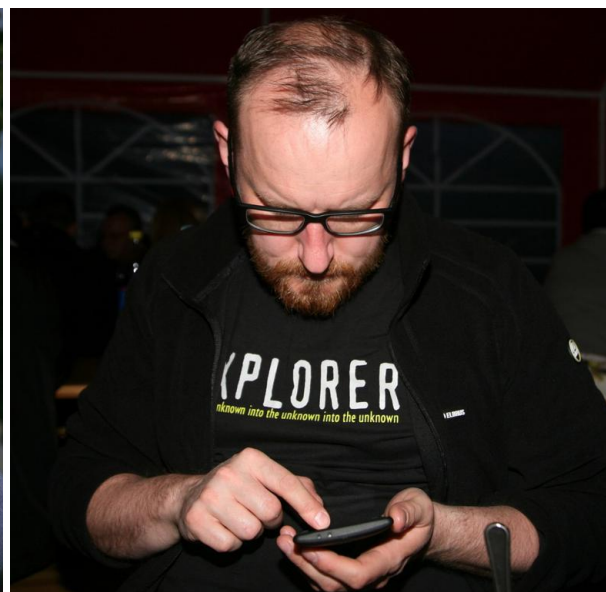
... przy pieczonym udźcu Martyna Topczewska

Wskazane w projekcie rezultaty są spodziewane w 2019 roku: 46 usług elektronicznych na poziomie dojrzałości 4 i dwie na poziomie 5. Zwiększeniu dostępności do *e-usług* ma służyć szereg wniosków – formularzy. Referat kończył się wskazaniem na korzyści płynące z prowadzenia projektu partnerskiego, ale też na trudności z tym związane, np. brak w kraju przedsiębiorstw, które mogą w pełni wykonać duże zamówienia.

Ludmiła Pietrzak tak komentowała aktualną sytuację geodezji i jednostek wykonawstwa geodezyjnego. Upłynęły trzy lata perspektywy 2014-2020, a wiele środków finansowych będzie uruchomionych w 2018 roku. Oferty GUGiK na zamówienie publiczne otwarte na jesieni 2016 roku nie doprowadziły dotąd do zawarcia umów. „*Co się dzieje? Jak podjąć się wykonania umowy na 3-4 miliony w ciągu ośmiu miesięcy i wyniki prac przekazać do kontroli? Trzeba mieć wiele odwagi, aby tego się podjąć. Przez lata, które upłynęły nic nie zrobiliśmy, a środki, w tym skurczonym czasie trzeba będzie wydać. Dwa lata zostały zmarnowane!*”

... o wieczornej porze Witold Kuźnicki, Adam Iwaniak;

Mariusz Fabisiak

Dorota Traczyk (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego) uznała geoportal za narzędzie wykorzystujące internet do uzyskania dostępu do „odpowiednio zharmonizowanych zasobów danych

przestrzennych w formie usług sieciowych, w tym ich wyszukiwania, przeglądania, pobierania i przekształcania”. Geoportal można uznać za punkt dostępu do danych przestrzennych. Pozyskanie tych danych zależy od kilku czynników, takich jak wiedza o istnieniu geoportalu, umiejętność korzystania z jego funkcjonalności, możliwości sprzętowych użytkownika.

Od lewej Czesław Bartoszewicz, Ewa Łopieńska, ...;

Od Prawej: Ewa Dyrda, Daria Rubikowska

System regionalny stanowi przedsięwzięcie realizowane na obszarze województwa, integrujące dane z różnych źródeł. Podstawowym celem systemu regionalnego jest zapewnienie, różnym użytkownikom, ciągłego dostępu do kompleksowej i wiarygodnej informacji przestrzennej o regionie.

Waldemar Izdebski;

Zbigniew Malinowski

W referacie wskazano na zalety budowy regionalnych systemów informacji przestrzennej i omówiono wyniki przeprowadzonej wśród studentów Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu ankiety

potraktowanej jako narzędzie do oceny geoportali regionalnych. Okazało się, że ankietowani studenci posiadają małą wiedzę o istnieniu geoportali regionalnych i ich roli w infrastrukturze informacji przestrzennej i źródłach danych tych portali. Brak jednolitości rozwiązań, różny poziom lub jakość systemów regionalnych stanowi trudność w efektywnym ich użytkowaniu. Powodem niejednolitości tych systemów jest brak „jasnych i czytelnych rozwiązań prawnych” oraz problemy z finansowaniem.

Robert Bauer, Marianna Siwicka;

Danuta Karaś

Po skatalogowaniu oczekiwań wobec regionalnych systemów informacji przestrzennej, za cel ankiety uznano wskazanie rozwiązania, które jest najwyżej oceniane przez użytkowników. W ankiecie przyjęto następujące kryteria: łatwość/intuicyjność użytkowania; szybkość działania; narzędzia, możliwość analiz; rodzaj i zakres danych oraz usług. Według nich na najwyższą ocenę zasłużył geoportal województwa dolnośląskiego.

... wieczorna zabawa przy ognisku ...

Ludmiła Pietrzak (SGP, „Przegląd Geodezyjny”) zwracając uwagę na ważność działki ewidencyjnej w przedsięwzięciach i zadaniach przestrzennych przypomniała wniosek z *Podlaskiego GIS 2013*: „Bez dobrych danych ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości) utworzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniających wymaganą dokładność określenia współrzędnych punktów granicznych - aktualnych, wiarygodnych, zintegrowanych – a działki ewidencyjnej jako podstawowego referencyjnego obiektu przestrzennego **nie utworzymy wiarygodnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej na żadnym szczeblu (krajowym, wojewódzkim, powiatowym)**”.

Na pytanie „Czy możemy bezboleśnie wdrożyć ZSIN, GIS, IIP? Pada odpowiedź: „**NIE**, albowiem żeby bezboleśnie wdrożyć GIS musimy **boleśnie** zmodernizować KATSTER nieruchomości”.

Zintegrowany System Informacji o Nieruchomościach i dane przekazywane do centralnego repozytorium kopii danych ewidencji gruntów i budynków są wykorzystywane w procesie ustalania dopłat bezpośrednich dla rolników. Administracja jest strategicznym punktem ZSIN, bowiem tworzy, utrzymuje, udostępnia i zapewnia jego prawidłowe funkcjonowanie. Przy tym „jądro ZSIN” powstaje w powiecie i tam jest początek interoperacyjności i harmonizacji. Nie są czynione żadne wysiłki w kierunku zmiany przepisów, które początek integracji umiejscowiłyby na poziomie projektanta. Referentka przypomniała, że, zgodnie z przepisami prawa „informacje zawarte w ewidencji gruntów i budynków podlegają aktualizacji z urzędu i na wniosek podmiotów”

Alicja Meusz, Adam Iwaniak;

Tomasz Michalik, Krzysztof Borys

Przywołując definicję interoperacyjności i sposoby jej osiągnięcia referentka zauważyła, że – według ustaleń NIK – tylko 17 procent spośród zbadanych podczas kontroli systemów informatycznych działających w urzędach zapewnia współpracę na poziomie najbardziej zaawansowanym.

Danuta Konopka;

Czesław Bartoszewicz prowadzący sesję referatową

Witold Kuźnicki (MGGP Aero Tarnów) zaprezentował ideę zamawiania opracowań fotogrametrycznych

i dał odpowiedź na elementarne pytania: W jakim celu? Dla kogo? Co chcemy zamówić? Kiedy? Jaki to jest projekt (jednorazowy, powtarzany)? Wybraliście wykonawcę ... i co? Fotopunkty sygnalizowane czy terenowe? Uznając, że nadzór zewnętrzny pomaga, wystąpienie zakończył „dekalogiem projektów fotogrametrycznych”, który w dziesiątym punkcie mówi: „wyciągnij rozsądne wnioski na przyszłość i postaw na sprawdzonego Wykonawcę”.

Waldemar Izdebski;

Adam Iwaniak

Krzysztof Borys (GEOBID) dziękując za zaproszenie do udziału w *Forum* stwierdził, że pokaże jak można zrealizować to, „o czym była mowa na początku, czyli program do automatycznej obsługi zamówień na dane i materiały zasobu”. Podstawowe założenie: „ma to tak wyglądać jak w sklepie internetowym”: trzeba założyć konto, dokonać przeglądu materiałów, zamówić materiały i wskazać materiały wymagające autoryzacji. Program ma minimalizować kontakt z pracownikiem ośrodka.

Karolina Karpisz;

Stefan Krajewski pozdrawia uczestników konferencji ...

Pewien problem, to właściwe wskazanie potrzeb klienta, albo czy zamawiający wskaże dobrze to co

chce? „Dążymy do pełnego automatyzmu”.

Podczas wymiany zdań: Krzysztof Borys;

Adam Iwaniak

Autor prezentacji poinformował; „w roku 2016 poprzez geoportale autorstwa naszej firmy zgłoszono 125 tysięcy prac geodezyjnych, ... co oznacza, że w takiej liczbie przypadków wykonawca nie musiał wypełniać ręcznie papierowego formularza ...”. Tam, gdzie wdrożono obsługę wykonawców poprzez geoportal, średnio 62% zgłoszeń napływa tą drogą. Rekordzistą jest powiat brodnicki, gdzie 99.6% zgłoszeń dokonuje się przez internet.

Jakub Bobrowski;

Mirosława Drewnowska prowadząca sesję referatową ...

Wiesław Makówka (Hewlett-Packard Polska) stwierdził, że „mamy do czynienia z dużą ilością danych, a wiele z nich generują urzędnicy, a my te dane gromadzimy”. Połączone dane z różnych źródeł osłabiają ich bezpieczeństwo. Sieci internetowe są pod ogromną presją inwigilacji. Ustalono, że w 64% ataków cybernetycznych wirus znajdował się w urządzeniu drukującym. 26% naruszeń ma źródło w urządzeniach kopiujących, co prowadzi do znacznych strat. Nie ma pełnych zabezpieczeń, ale „my chcemy być przed włamywaczami”. Trzeba wiedzieć, że drukarka źle zainstalowana sama generuje zagrożenia.

Na pierwszym planie: Alicja Meusz, Danuta Konopka, Mirosława Drewnowska, Marcin Leszczyński;

Jakub Bobrowski, Marcin Leszczyński

Drukarka jest urządzeniem, które ma te same elementy elektroniki i funkcjonalności co komputer. Bezpieczeństwo druku wymaga podejścia całościowego, ale zabezpieczenia stu procentowego nie ma. *Adam Iwaniak* (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu) stwierdził, że rynek informatyczny na początku pozostawał w zainteresowaniu nauki, dopiero potem następował jego wzrost. Dodał: „*martwi mnie to, że środki i uwaga są skupione na tym co w latach siedemdziesiątych ...*”.

... uczestnicy konferencji podczas obrad ...;

Tomasz Michalik

Rejestr publiczny jest formą ewidencji, która służy do realizacji zadań publicznych (ustawa z dnia 17 lutego 2005 roku *o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne*) i stanowi zbiór informacji o osobach, rzeczach lub prawach, o określonych przepisami cechach, w tym, że jest jawny. Pełni on szereg funkcji: informacyjną, stanowiącą, identyfikacyjną, kontrolną, klasyfikacyjną, spośród których funkcja informacyjna ma znaczenie kluczowe. Funkcja kontrolna umożliwia podmiotom mającym interes prawny odwołanie się do zapisów w rejestrze jako do wiarygodnego źródła informacji mającego rękojmię wiary publicznej, za które państwo ponosi odpowiedzialność.

Autor referatu, za prof. Józefem Oleńskim przywołał atrybuty infrastruktury informacyjnej modelu „skandynawskiego”, który cechuje się, między innymi tym, że zasoby informacyjne sektora publicznego są wspólnym zasobem państwa, prowadzi się trzy ogólnokrajowe pierwotne rejestry

wielofunkcyjne (osób, podmiotów, terenu), minimalizuje się pierwotne ujmowanie informacji, a wymiana informacji między systemami jest obligatoryjna i modelu polskiego, którego atrybutami są: autonomizacja na szczeblu centralnym; dezintegracja (każdy infrastrukturalny system tworzy własne środowisko informacyjne i informatyczne); izolacjonizm stanowiący o minimalnej wymianie informacji między systemami; redundancja (wielokrotne pierwotne ujmowanie danych); informatyzacja, która petryfikuje autonomizację i dezintegrację.

Informatyzacja powoduje utrwalanie niewłaściwych cech tego, co zostało zautomatyzowane, jest też przyczyną wzrostu kosztów. A parę problemów mogłaby rozwiązać interoperacyjność, a „*dziś informatyzacja, poprzez smartfony, trafiła do naszych kieszeni*”. To sieć Web (www), która pojawiła się i ma pewne fazy rozwojowe. Web 2.0 dała możliwość wspólnego działania, a Web 3.0 (Semantic Web) stanowi sieć przyszłości. Dane (treści) publikowane w Web 3.0 mają być zrozumiane przez ludzi i maszyny. Przekaz jest kontekstowy. „*Nie przenośmy świata analogowego do świata cyfrowego, ale spróbujmy wykorzystać walory tego świata (Web 3.0)*”.

Szkicując działania związane z informatyzacją i integracją danych przestrzennych Adam Iwaniak uznał, że ich początek sięga roku 1998 (studium opracowane przez IGiK). Pierwsze wdrożenia pilotażowe (6) w 2004 i kilkadziesiąt powiatów w 2008 oraz w 2017 roku ZSIN 2.0 oparty o GML w 6 powiatach za kwotę miliarda złotych. Przy tym problemy z integracją, w pełnym zakresie, pozostały. Jest potrzebna zmiana podejścia.

W podsumowaniu referent uznał, że „*rozwój sieci www i jej kolejnych etapów Web 2.0 i Web 3.0 sprawia, że musimy zmienić myślenie o budowie rejestrów publicznych i bazach GIS, tak aby: zasadniczo zwiększyć dostępność zgromadzonych informacji; ułatwić korzystanie z danych przestrzennych; powiązać z istniejącymi zasobami sieci www*”. A także „*my nadajemy identyfikatory i zarządzamy nimi, co stwarza dla Geodezji niebywałą szansę stania się ponownie 'głównym rozgrywającym' na polu geoinformatyki, rejestrów publicznych i 'znaczącym graczem w sieci www'*”.

Danuta Konopka zamykająca XIV Podlaskie Forum GIS;

Wojciech Kruszyński

Waldemar Izdebski (Geo-System Warszawa) przedstawiając rolę powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w infrastrukturze informacji przestrzennej akcentował wagę wiarygodności danych, za którą odpowiada administracja. Dane zasobu mają kluczowe znaczenie, bowiem ich wykorzystanie

wpływa na funkcjonowanie gospodarki, administracji i przebieg procesów inwestycyjnych. Stanowią też bazę referencyjną dla innych rejestrów publicznych.

Warunkiem sprawnego funkcjonowania Infrastruktury Danych Przestrzennych jest udostępnianie przez powiat aktualnych danych ewidencji gruntów i budynków, a gminę aktualnych danych adresowych w postaci usługi sieciowej WMS. Firma Geo-System świadczy swoje usługi w 123 powiatach, wśród których 17 dysponuje niepełnymi danymi.

... uczestniczący w konferencji na wspólnej, „przepełnionej” fotografii ...

Zasady prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego są sformułowane w *Prawie*

geodezyjnym i kartograficznym oraz w ustawie o infrastrukturze informacji przestrzennej z 2010 roku. Trzeba jednak pamiętać, że „zmiana prawa zmienia tylko stan prawny, ale nie zmienia rzeczywistości. Prawidłowa ocena stanu rzeczy wymaga wiedzy: O tym jak było? Jak powinno być”? Stajemy wobec pytania: „Co robić, aby pogodzić nierealne zapisy prawne i stan faktyczny, który od zapisów prawa mocno odbiega”? A „przepisy są życzeniowe i mocno odbiegają od rzeczywistości”.

We wnioskach akcentowano konieczność stanowienia prawa w sposób, który uwzględnia rzeczywisty stan, dostępne środki finansowe i możliwości organizacyjne. Stwierdzono, że upowszechnienie danych przestrzennych ma kluczowe znaczenie dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego, a dużo większe „korzyści rozwojowe” uzyska się z bezpłatnego udostępnienia danych niż z ich sprzedaży.

Gościem konferencji, podczas tej sesji, był Członek Zarządu Województwa Podlaskiego *Stefan Krajewski*, który podziękował za „czternaste Forum, pozwalające uczonym i praktykom dyskutować o ważnych zagadnieniach dla zawodu”. Zmiany jakie następują w geodezji są dostrzegane na szczeblu wojewódzkim i nie zawsze zyskują przychylną ocenę. „Idą zmiany, z którymi będzie trzeba się oswoić, ale ważne jest, aby geodezją kierowały osoby fachowe, bo Urząd Marszałkowski odczuwa w swojej pracy co dzieje się w służbie geodezyjnej. Życzę Wam udanej konferencji, wszystkiego dobrego”.

Karolina Karpisz (Esri Polska) uważa, że „dla obywatela dane i usługi przestrzenne to mapa i dlatego jak ta mapa wygląda, na pierwszy rzut oka, ma znaczenie”. Przykładem uzasadniającym taki pogląd są prace nad koncepcją rewitalizacji Biłgoraja. Do udziału w kształtowaniu koncepcji przedsięwzięcia i procesu jego powstawania włączono mieszkańców miasta, którzy mogli się wypowiedzieć. Temu służyły prezentacje: budżetu obywatelskiego, który zachęca do wypowiedzenia się.

W referacie wskazano na przydatność mapy do przekazywania informacji szczegółowych, dotyczących rozmaitych kwestii społecznych, np. bezpieczna szkoła, bezpieczeństwo jej otoczenia w różnych porach dnia. „GIS może służyć wsparciu komunikacji urzędu z obywatelem”. Jako przykład przywołano gminę Janów Lubelski, gdzie mapę wykorzystuje się do zgłaszania przez obywateli informacji o zauważonych nieprawidłowościach.

Krzysztof Borys rozważając kwestie związane ze wzrostem ilości atrybutów przypisywanych budynkom rejestrowanym w egib pytał po co przechowywać w tym rejestrze informacje, które stanowią treść innych rejestrów publicznych? Przykład, to atrybut „gotowość działki na szerokopasmowy internet”. *Waldemar Izdebski* stwierdził, że „społeczności tworzą to, co jest potrzebne, a my powinniśmy umieć przedstawić rozwiązania alternatywne”.

Jakub Borowski (Stowarzyszenie „Czemu by nie” Białystok) definiując usługi w formie elektronicznej stwierdził, że e-usługi w e-urzędzie są po to, aby jak najwięcej spraw załatwić w urzędzie drogą elektroniczną. Istnienie e-urzędu ma przyczynić się do wzmocnienia interakcji urząd-obywatel.

W referacie przywołano przykłady wykorzystywania usług elektronicznych w wybranych krajach świata (USA, Szwecja), wskazując na stopień ich rozwoju.

Tomasz Michalik (GEOBID) przypomniał, że bez danych przestrzennych, i to aktualnych, nie byłoby e-usług. Następnie omówił kilka aspektów wymiany danych: wykonawca – ośrodek dokumentacji. Mówiąc, że „mapa to nie rysunek, a zobrazowanie treści danych przestrzennych w bazach” przywołał elementy rzeczywistości wpływające na aktualność treści prezentowanej (automatycznie) na mapie. Obiekt ma wprowadzoną reprezentację geometryczną i przypisane mu atrybuty. Referent demonstrował cały proces wymiany informacji między ośrodkiem, a wykonawcą. W ten sposób wykonane czynności aktualizują treść mapy.

Wojciech Kruszyński (Politechnika Białostocka) wskazał na stagnację w transferze nowoczesnych technologii i opisał, jak można takie technologie wykorzystać do modelowania parametrów sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. W referacie zostały przybliżone fazy budowania modelu i korzyści: poprawa przepływu wody, a dla klienta poprawa jakości wody.

Zamykając konferencję *Danuta Konopka* podziękowała uczestnikom i organizatorom (szczególnie *Marcie* i *Mariuszowi*) za dobre zagospodarowanie czasu, za dyscyplinę podczas spływu kajakowego. Zaprosiła na piętnaste trzydniowe Forum, które winno odbyć się w interesującym miejscu.

Wypada jeszcze powiedzieć, że uczestnicy konferencji nie tylko roztrząsali problemy zawodowe, ale dzięki troskliwosti organizatorów otrzymali czas i warunki do wypoczynku, w czwartkowe popołudnie (na wodach Bugu) i wieczór (przy ognisku i grillu).

Stanisław Marcin Wiliński